

Kúria
végzése

Az ügy száma: Bfv.II.959/2024/10.
A határozat szintje: felülvizsgálat
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Demeter Zsuzsanna, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Boros Tibor, bíró
Dr. Nagy Antal, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: tanácsülés
Az ülés napja: 2025. január 9.
Az ügy tárgya: járművezetés ittas állapotban vétsége
Terhelt: ...
Első fok: Hódmezővásárhelyi Járásbíróság, 6.Bpk.24/2024/2.,
büntetővégzés, tárgyaláson kívül, 2024. február 12., jogerő napja: 2024. február 27.
Az indítvány előterjesztője: a Csongrád-Csanád Vármegyei Főügyészség
Az indítvány iránya: a terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a járművezetés ittas állapotban vétsége miatt a terhelt ellen folyamatban volt büntetőügyben a Csongrád-Csanád Vármegyei Főügyészség által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 6.Bpk.24/2024/2. számú végzését hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasítja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

[1] I. A Hódmezővásárhelyi Járásbíróság a 2024. február 12. napján meghozott 6.Bpk.24/2024/2. számú büntetővégzéssel – saját szó használatával – ittas járművezetés vétsége [Btk. 236. § (1) bekezdés] miatt a terhelttel, mint többszörös visszaesővel szemben 9 hónap, végrehajtásában 2 év 6 hónap próbaidőre felfüggesztett börtön fokozatú szabadságvesztést és 2 év közúti járművezetéstől eltiltást szabott ki. Rendelkezett a

szabadságvesztés végrehajtása esetére a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról és megállapította, hogy a terhelt pártfogó felügyelet alatt áll.

[2] A büntetővégzés – tárgyalás tartása iránti indítvány hiányában – 2024. február 27. napján jogerőre emelkedett.

[3] **II.** 1. A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Csongrád-Csanád Vármegyei Főügyészség 6.B.421/2024/2. számon – a Hódmezővásárhelyi Járásbíróságon 2024. július 11. napján érkezett – felülvizsgálati indítványt terjesztett elő a terhelt terhére a Be. 649. § (1) bekezdés c) pontjára alapítva, miszerint a bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontjában foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a szabadságvesztés-büntetés végrehajtását.

[4] A terhelt előzményi elítéléseinek részletes ismertetése mellett kifejtette, hogy miután a terhelt az utolsó végrehajtandó szabadságvesztés büntetéséből kitöltve 2022. július 11. napján szabadult, és a jelen eljárásban terhére rótt bűncselekmény elkövetési ideje 2023. november 9. napja, a Btk. 459. § (1) bekezdés 31. pont b) alpontja szerint többszörös visszaesőnek minősül.

[5] A Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontja alapján a szabadságvesztés végrehajtása a többszörös visszaesővel szemben nem függeszthető fel, ezért a bíróság által jogerősen kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére ezen anyagi jogi rendelkezés megsértésével, törvénysértően került sor.

[6] Mindezek alapján a jogerős büntetővégzés megváltoztatását indítványozta, oly módon, hogy a Kúria mellőzze a szabadságvesztés-büntetés végrehajtásának felfüggesztésére és az arra vonatkozó rendelkezést, hogy a terhelt pártfogó felügyelet alatt áll, egyebekben pedig a büntetővégzést hatályában tartsa fenn.

[7] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.906/2024/3. számú átiratában a Csongrád-Csanád Vármegyei Főügyészség felülvizsgálati indítványát módosított tartalommal tartotta fenn.

[8] Osztvá a főügyészség felülvizsgálati indítványának indokait, irányát azzal módosította, hogy felülvizsgálati eljárás keretében a büntetővégzés törvénynek megfelelő megváltoztatására nincs mód, mivel a határozat törvénysértő jellege a felfüggesztő rendelkezésben nyilvánul meg, ennek alapján a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja értelmében az alapügyben meghozott büntetővégzés hatályon kívül helyezése indokolt.

[9] **III.** A Csongrád-Csanád Vármegyei Főügyészség felülvizsgálati indítványa – a Legfőbb Ügyészség által módosított irányban – alapos.

[10] 1. A Be. 660. § (1) bekezdése értelmében a Kúria a felülvizsgálati indítványt főszabályként tanácsulésen bírálja el. E főszabály alóli kivételként a Kúria nyilvános ülésen határoz a felülvizsgálati indítványról, ha a terhelt vagy a védő a terhelt terhére benyújtott felülvizsgálati indítvány kézbesítésétől számított nyolc napon belül ezt indítványozza [Be. 660. § (2) bekezdés a) pont].

[11] Figyelemmel arra, hogy e figyelmeztetés után az arra jogosultak nem indítványozták nyilvános ülés kitűzését, ezért a Kúria az ügyben tanácsulésen járt el és hozott határozatot.

[12] 2. Az ügyiratok alapján megállapítható, hogy a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 2024. március 11. napján közölte az ügyészséggel a jogerős ügydöntő határozatot, amelyhez képest a Csongrád-Csanád Vármegyei Főügyészség 2024. július 11. napján, azaz a Be. 652. § (3) bekezdésében meghatározott határidőn belül, ekként joghatályosan nyújtotta be a terhelt terhére a felülvizsgálati indítványt.

[13] 3. Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen, a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont] a Be. 649.

§ (1) bekezdés c) pontjában meghatározott azon okból, ha a bíróság a Btk. 86. § (1) bekezdésében foglalt kizáró ok ellenére függesztette fel a büntetés végrehajtását.

[14] A Be. 739. § (2) bekezdése alapján a büntetővégzés ügydöntő határozat. A büntetővégzésre – ha e törvény másképp nem rendelkezik – az ítéletre vonatkozó rendelkezéseket kell alkalmazni.

[15] A Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontja szerint a szabadságvesztés végrehajtása nem függeszthető fel azzal szemben, aki többszörös visszaeső.

[16] Többszörös visszaeső az, akit a szándékos bűncselekmény elkövetését megelőzően visszaesőként végrehajtandó szabadságvesztésre ítélték, és az utolsó büntetés kitöltésétől vagy végrehajthatósága megszűnésétől az új bűncselekmény elkövetéséig három év még nem telt el [Btk. 459. § (1) bekezdés 31. b) pont].

[17] A jelen esetben a büntetővégzés és az ügyiratok szerint a terhelttel szemben a Szegedi Járásbíróság a 2020. március 17. napján végleges 6.Bpk.2042/2019/15/II. számú összbüntetési ítéletével – amely a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság 2.B.313/2016/24. számú ítéletével kiszabott 1 év 2 hónap börtönben végrehajtandó, a Szegedi Járásbíróság 14.Fk.1597/2015/37. számú ítéletével kiszabott 1 év börtön fokozatú, a Szegedi Járásbíróság 14.B.3536/2016/53. számú ítéletével kiszabott 3 év fegyház fokozatú és a Szegedi Járásbíróság 6.B.949/2019/19. számú ítéletével kiszabott 10 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztést foglalta összebüntetésbe – 4 év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztést állapította meg azzal, hogy a terhelt többszörös visszaeső, feltételes szabadságra nem bocsátható.

[18] Az összbüntetési ítélettel megállapított szabadságvesztésből a terhelt 2022. július 11. napján kitöltve szabadult. Ehhez képest a felülvizsgálati indítvánnyal támadott büntetővégzéssel elbírált járművezetés ittas állapotban vétségét a terhelt 2023. november 9. napján követte el.

[19] A terheltet az alapügyben elbírált cselekmény elkövetését megelőzően a Szegedi Járásbíróság 2019. szeptember 18. napján meghozott és jogerőre emelkedett 6.B.949/2019/19. számú ítéletével a 2016. január 6. napján elkövetett csalás büntette és hamis magánokirat felhasználásának vétsége miatt, mint többszörös visszaesőt, halmazati büntetésül 10 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte, továbbá megállapította, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. E végrehajtandó szabadságvesztést a terhelt az összbüntetésbe foglalás folytán 2022. július 11. napján, olyan időpontban töltötte ki, amelyhez képest az alapügy tárgyát képező újabb szándékos bűncselekmény elkövetéséig nem telt el három év.

[20] Következésképpen a terhelt a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatban elbírált cselekményét többszörös visszaesőként követte el [Btk. 459. § (1) bekezdés 31. pont b) alpont], erre tekintettel pedig a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság a Btk. 86. § (1) bekezdés a) pontjában írt szabály megszegésével függesztette fel próbaidőre a kiszabott szabadságvesztés végrehajtását. A teljesség kedvéért a Kúria azt is megjegyzi, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre felfüggesztésére vonatkozó rendelkezés jogszabályi hivatkozása az alkalmazott jogszabályok felsorolásában nem is szerepel.

[21] 4. A törvénysértő büntetés orvoslásának főszabálya a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozat megváltoztatása és a törvénynek megfelelő határozat hozatala [Be. 662. § (2) bekezdés c) pont].

[22] Ugyanakkor az említett reformációs döntési jogkör mellett a Kúria nincs elzárva attól, hogy amennyiben a Be. 662. § (1) vagy (2) bekezdése szerinti határozat meghozatala az ügyiratok alapján nem lehetséges, a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján kasszációs

döntési jogkört gyakoroljon, azaz az indítványban támadott határozatot hatályon kívül helyezze, és az eljárt bíróságot új eljárásra utasítsa.

[23] A támadott ügydöntő határozat büntetővégzés, az a Be. 741. § (4) bekezdése szerint, rövidített indokolással készült. A büntetővégzés – törvényi felhatalmazás szerinti – rövidített indokolásának hozadéka, hogy az írásbafoglalt határozat nem tartalmazza a büntetéskiszabási körülmények felsorolását, azok ítéldbíró szerinti mérlegelését. A felülvizsgálati eljárásban bizonyításnak nincs helye és a Kúria nem feltétlenül kerül minden esetben abba a helyzetbe, hogy a megalapozott döntéshez szükséges mértékben megismerhesse a releváns adatokat és körülményeket.

[24] Ugyanakkor annak eldöntése, hogy a törvénynek megfelelő határozat meghozatala vagy a jogerős határozat hatályon kívül helyezése és az eljárt bíróság új eljárásra utasítása indokolt-e, mindig a választani kívánt megoldás mellett és ellenében ható érvek gondos összevetését igényli. Az elsőfokú határozat hatályon kívül helyezése ugyanis a teljes eljárás – így a tényállásmegállapítás, a jogi minősítés, a büntetéskiszabás és az egyéb rendelkezésekről való döntés – megismétlését jelenti, ráadásul a terhelt terhére előterjesztett indítvány nyomán történt hatályon kívül helyezés még a súlyosítási tilalmat is feloldja [Be. 634. § (3) bekezdés e) pont]; noha a jogerős büntetővégzésnek csupán egyetlen, az alkalmazott szankcióval kapcsolatos rendelkezése törvénytört. Ezért ilyen okból a hatályon kívül helyezés csak akkor indokolt, ha a törvénynek megfelelő határozat az iratok tartalma alapján – akár anyagi, akár eljárásjogi okból – valóban nem hozható meg.

[25] A jelen ügyben a tisztességes eljárás követelményének érvényre juttatása teszi indokolttá a ténylegesen kizárólag a büntetés végrehajtásának felfüggesztésében törvénytört büntetővégzés hatályon kívül helyezését.

[26] A tisztességes eljáráshoz való jog gyűjtőfogalom, amely több eljárási jogosítványt foglal magában, amelyek együttes megvalósulása eredményezi az eljárások tisztességes voltát. A tisztességes eljárás általános garanciája – többek között – a jogorvoslathoz való jog.

[27] A jogorvoslati jog értelmében mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely jogát vagy jogos érdekét sérti [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés]. A szabadságelvonással járó szankció súlyos jogkorlátozással jár, alkalmazásának felmerülése nyilvánvalóan sértheti a terhelti érdeket.

[28] A terhelt rendes jogorvoslathoz fűződő érdeke és joga pedig nem érvényesülhetne a felfüggesztő rendelkezés felülvizsgálat eredményeként történő mellőzése alapján végrehajtandóvá vált szabadságvesztés vonatkozásában [Kúria Bfv.I.1.342/2020/6. (BH 2021.305.)].

[29] Mindezek alapján a Kúria – a Be. 660. § (1) bekezdésének megfelelően tartott tanácsülésen, a Be. 655. § (2) bekezdése szerinti összetételben eljárva – a megtámadott határozatot a Be. 649. § (1) bekezdés c) pontja szerinti okból, a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja alapján hatályon kívül helyezte és az elsőfokú bíróságot új eljárásra utasította.

[30] A Kúria a Be. 663. § (3) bekezdése szerinti utasításként írja elő, hogy a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság a megismételt eljárást az eljárásjogi törvény szabályainak betartására ügyelve folytassa le, a büntetőjogi felelősség megállapítása esetén pedig a jogkövetkezményekről a törvényi előírásnak megfelelően rendelkezzen.

[31] **IV.** A végzés ellen a Be. 6. § (4) bekezdésére tekintettel nincs helye fellebbezésnek, felülvizsgálatát a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulata zárja ki.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Boros Tibor s.k. bíró, Dr. Nagy Antal s.k. bíró

A Kúria Bfv.II.959/2024/10. számú végzése 2025. január 9. napján véglegessé vált.
Budapest, 2025. január 9.

Dr. Harangozó Attila s.k.

a tanács elnöke